

Interpellationssvar

Dnr 21KS224-2
2021-06-15

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Moderaterna (M) - Problematiske frånvaro

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 10 maj 2021, väckte Margaretha Larsson - Moderaterna (M) följande interpellation.

”Utbildningsnämnden har i kommunplan med årsbudget 2021 och utblick 2022-2024 fått i uppdrag att fortsätta utvecklingen av främjande, förebyggande och tidiga insatser för barn och unga och vidta åtgärder för att öka närvaron i skolan och tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro. Nämnden ska samverka med socialnämnden och Region Gävleborg. Nationellt kan man konstatera att så kallade hemmasittare är ett ökande problem. Utbildningsnämndens arbete har naturligtvis påverkats av coronapandemin, varför en del åtgärder måhända inte kunnat genomföras ännu.

Med anledning av ovanstående frågar jag Evelyn Klöverstedt (L) följande:

- Hur stort är problemet med problematisk frånvaro i Gävles skolor?
- Vilka konkreta åtgärder har vidtagits för att minska problemet med problematisk frånvaro i skolan?
- Vilka konkreta åtgärder återstår/planeras år 2021-2022?”

Evelyn Klöverstedt (L), Utbildningsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Hur stort är problemet med problematisk frånvaro i Gävles skolor?
Eleverfrånvaron i grundskolan har under denna period i stort sett legat på mellan 6-10 % vilket är något högre än tidigare. Några veckor har frånvaron

varit högre än så. På individnivå kan det givetvis vara så att skillnaderna i frånvaro är mycket större. Frånvaron följs upp regelbundet på elev, klass, årskurs, skolenhetsnivå. Verksamhetschefen för grundskolan har haft avstämningar med rektorerna och rektorerna har i sin tur haft uppföljning i verksamheten i olika forum med elevhälsopersonal, mentorer och elever.

För att reda ut begreppet problematisk frånvaro menas här frånvaro i sådan omfattning att frånvaron riskerar att ha negativ inverkan på elevens utveckling mot utbildningens mål.

Inom grundskolan kontrolleras en gång per termin hur många elever som i stort sett har en frånvaro om 100 %. Den 31 maj gjordes denna kontroll för vårterminen 2021.

Men det är fler elever än de som har nästan 100 % frånvaro som har problematisk frånvaro. Det kan röra sig om elever där frånvaron påverkar antingen elevens hela skolsituation eller påverkar speciellt i något ämne. Respektive skolledare har statistik på hur många elever som har en frånvaro på 15 % eller mer under en termin och har full kontroll på frånvaron hos sina elever. Den statistiken samlas dock inte in på huvudmannanivå.

Pandemin har även påverkat närvaron i gymnasieskolan. Under distansarbetsperioden ökade närvaron i gymnasieskolan vilket delvis kan bero på möjligheten att ge undervisning på flera sätt. Under hösten då gymnasieskolan återgick till närundervisning ökade frånvaron eftersom eleverna följde råden om att vara hemma vid minsta symptom. Under senare delen av hösten ökade smittspridningen i samhället. Under en period stängdes Borgarskolan och all undervisning skedde på distans. I slutet på höstterminen förordade åter Folkhälsomyndigheten distansstudier för gymnasiet, vilket också beslutades. I samband med övergången till distansstudier ökade åter igen närvaron. Frånvaron under våren har varit ganska låg inom gymnasieskolan, dock högre än tidigare inom IM-gymnasiet. En stor del av undervisningen har bedrivits som fjärrstudier. Frånvaron har följts upp kontinuerligt och systematiskt fler gånger i veckan på olika nivåer. Verksamhetschefen för gymnasieskolan har haft avstämningar med rektorerna och rektorerna har i sin tur haft uppföljning i verksamheten i olika forum med elevhälsopersonal, mentorer och elever.

När det gäller problematisk frånvaro uppskattar man på Vasaskolan att omkring 8 % av eleverna har sådan frånvaro. På Borgarskolan har man inte något register för att särskilja eller följa upp frånvaro på olika sätt utifrån olika kategorier. Polhemsskolan har heller inget sammantaget register för all elevfrånvaro utifrån olika typer av frånvaro. Att ta fram hur mycket av elevernas frånvaro som är att betrakta som problematiskt kommer att bli en arbetsuppgift för nästkommande läsår.

På grundsärskolan har det gjorts insatser kring fem av 172 elever under pågående läsår. Ett par av dessa har frånvaro utifrån sjukdom där medicinskt intyg styrker frånvaron. På gymnasiesärskolan har det gjorts insatser kring fem av 88 elever.

Vilka konkreta åtgärder har vidtagits för att minska problemet med problematisk frånvaro i skolan?

Övergripande när det gäller Utbildningsnämndens uppdrag avseende problematisk skolfrånvaro har sektorcheferna för Utbildning Gävle och Valfärd Gävle formulerat ett uppdrag att föreslå en samverkansstruktur mellan sektorerna, utifrån behovet av samverkan samt de politiska uppdragen. Verksamhetscheferna för elevhälsan och grundskolan samt kontorschef för förebyggande och kompetens är ansvariga för genomförandet. Uppdraget kommer rapporteras i form av ett konkret förslag till en ny samverkansstruktur mellan sektorerna. Det här arbetet är fortfarande i ett inledande skede.

Sedan är målsättningen att få ihop de tre parterna Utbildning Gävle, Valfärd Gävle och Regionernas företrädare. Regionens medverkan i denna samverkan är av mycket stor betydelse avseende BUP/HAB, UMO med mera. För att möta detta behov ses den lokala organisationen i den operativa välfärdsgruppen (OVG) över. Samverkan med Regionen är en viktig framgångsfaktor.

I verksamheterna fortsätter utvecklingen av det främjande och förebyggande arbetet. Strukturen för det så kallade utvecklings-EHT har implementerats och 90 procent av rektorsområdena har kommit igång med arbetet. Chefsträffarna under våren har fortsatt haft temat att utveckla det gemensamma elevhälsoarbetet för att främja kraftigt förbättrade resultat.

Under året har verksamheterna fokuserat på och följt upp frånvaron på alla nivåer. Frånvaron har ökat under pandemin och att främja närvaro behöver prioriteras ytterligare som ett led i att kraftigt förbättra resultaten. Inom grundskolan finns en gemensam arbetsgång vid frånvaro.

En annan konkret åtgärd för att minska frånvaro är arbetet med övergångar och överlämningar. Även där har rutiner upprättats.

Gymnasieskolorna har en gemensam rutin för ökad närvaro som man arbetar enligt i grunden. Skolorna gör egna anpassningar av rutinen vid behov så som man gjort under pandemin.

Vasaskolan arbetar utifrån sina rutiner för ökad närvaro. På Vasaskolan utbildar man sig i Gävlemodellen för att jobba med trygghet och studiero som ett förebyggande och främjande arbete för ökad närvaro. Även Borgarskolan använder de system som finns. Mentor har i uppdrag att ha kontakt med

familj/elev (om eleven är myndig). Polhemsskolans arbete ser lika ut som Borgarskolans med mentorn som den centrala parten och med systematisk uppföljning i EHT. Gävlemodellen skall återaktualiseras på Polhemsskolan under nästa läsår.

Elever som har svårigheter i skolan tas upp på EHT (elevhälsoteam). Utifrån dessa möten bestäms om olika insatser. Det kan handla om:

- Kuratorssamtal.
- Möte med elev och vårdnadshavare och biträdande rektorer.
- Behövs stöd kring lärandet kopplas speciallärare in.
- Anmälan till socialtjänst i förekommande fall.
- Motivationshöjande samtal.
- Vägledningssamtal hos studie- och yrkesvägledare.

Skolan har skärpt rutiner för studiebidrag och rapportering till CSN. Detta ledde till en förbättring av närvaron på individnivå.

Konkreta åtgärder på grundsärskolan har varit:

- Samarbete/kommunikation med vårdnadshavare för att hitta vägar tillbaka till skolan.
- Anpassningar av olika slag.
- SIP och andra stödjande insatser till elev och familj.
- Orosanmälningar.

Konkreta åtgärder har på gymnasiesärskolan varit:

- Tidig insats genom att mentorer följer upp frånvaro med elever varje vecka på mentorstid.
- Elevhälsan kommer in så fort mentorer flaggar för hög frånvaro och arbetar utifrån utarbetad rutin för frånvaro.
- Arbetar förebyggande genom att lägg stor vikt vid relationer till eleverna.

Vilka konkreta åtgärder återstår/planeras år 2021-2022?

Övergripande kommer det fortsatt fokus på det främjande och förebyggande arbetet genom det påbörjade arbetet med utvecklings-EHT. Ytterligare fokus på barns och elevers närvaro, bland annat genom bättre möjligheter att följa barns närvaro i förskolan, genom fortsatt utveckling av överlämningar och övergångar samt genom ytterligare kompetensutvecklingsinsatser inom området.

Arbetet med att främja närvaro på respektive skola fortsätter, det är ett ständigt pågående arbete och tar aldrig slut. Det åtgärdande arbetet måste fortsätta, bland annat genom att ytterligare tydliggöra rutiner på skolan och i rektorsområdet.

På gymnasiet kommer de rutiner som används utvärderas och uppdateras. Utvecklingsarbete framåt handlar nästan uteslutande om undervisning, bedömning, trygghet, mentorskap med mera. Bedömningen är att om man utvecklar detta på ett positivt sätt så främjar det också närvaron.

Borgarskolan kommer att titta på frånvaroproblematiken under nästa år för att se om man kan utveckla de insatser som görs. Mentorsuppdraget kommer att stärkas.

Konkreta aktiviteter nästa läsår är bland annat att:

- sammanställa hur mycket av elevfrånvaron som är att betrakta som problematisk.
- se över vilka åtgärder som har gjorts på individnivå samt vilka effekter de har haft, detta lyfts sedan till utvecklings-EHT för ett kollektivt lärande.
- återaktualisera Gävlemodellen på Polhemsskolan för att arbeta förebyggande och stärkande framåt på gruppnivå.

Särskolans konkreta åtgärder nästa läsår är:

- Fokus på förebyggande och främjande arbete.
- Vidareutveckla rutiner, bättre samverkansformer.

Med det anser jag interpellationen som besvarad.

Evelyn Klöverstedt (L)
Ordförande Utbildningsnämnden